

Warcaby są grą o przejrzystych zasadach, która rozwija logiczne myślenie. Wielu z nas bardzo pozytywnie kojarzą się z dzieciństwem, kiedy grając w warcaby, spędzaliśmy czas ze swoimi najbliższymi - rodzicami, dziadkami i rodzeństwem.

Warcaby wydają się prostą grą, ale wygrana z doświadczonym graczem wcale nie jest łatwa. **Możesz w niej obmyślać strategię i tworzyć naprawdę ciekawe sytuacje na planszy.** Nawet jeżeli grasz często, to rozgrywka nie jeden raz cię zaskoczy.

Warcaby mają wiele odmian, dlatego możesz też zmieniać zasady według których grasz. Czy decydujesz się na przymusowe bicie? Chcesz, żeby damka miała tzw. "długie ruchy" czy wolisz, żeby damka mogła poruszać się tylko o jedno pole do przodu albo do tyłu? W zależności od zasad pionki także mogą mieć bądź nie mieć możliwości bicia do tyłu. Zmiana zasad to dobry sposób na urozmaicenie gry, który będzie też świetnym ćwiczeniem dla twoich szarych komórek

WARCABY - TYPY I ODMIANY

Wielbicieli warcabów wyróżniają dwa podstawowe typy gry:

- **warcaby międzynarodowe** → rozgrywane na planszy 10x10, czyli stupolowej;
- **warcaby klasyczne** → rozgrywane na planszy 8x8 czyli na 64 polach.

Plansza i pionki

Tym co łączy wszystkie odmiany warcabów jest właśnie plansza, podobna do szachownicy (zwanej przez niektórych warcabnicą) oraz to, że na początku gry każdy z graczy ma taką samą liczbę pionków.

W większości odmian gracze ustawiają pionki i prowadzą grę na czarnych polach, chociaż zdarzają się też wyjątki od tej zasady. Z tego wynika też ustawienie planszy - zazwyczaj pierwsze pole po lewej stronie każdego gracza jest polem ciemnym.

Różne zasady gryw warcaby

Jednak każdy kto zaczyna swoją przygodę z warcabami powinien pamiętać, że zasady stosowane w poszczególnych krajach nie są takie same. Hiszpan lubi grać według swoich reguł, ale najprawdopodobniej innymi zasadami będzie kierował się Brazylijczyk albo Amerykanin. Jeśli oprócz zasad ogólnych, szukasz też bardziej szczegółowych informacji o odmianach gry, to świetnie trafiłeś → [sprawdź Odmiany warcabów - różne zasady gry](#)

JAK ZACZAĆ GRĘ W WARCABY?

Zaczyna biały pionek. Pierwszy ruch należy do gracza posługującego się białymi pionkami. Gracze wykonują na zmianę, po jednym ruchu i mogą poruszać się tylko swoimi pionkami. Dozwolone są ruchy po skosie, do przodu na puste pole w następnym rzędzie, chociaż i od tej zasady można znaleźć wyjątki, grając np. w warcaby tureckie.

Ruchy do tyłu

Mniej doświadczeni gracze często zastanawiają się czy zwykłym pionkiem można poruszać się do tyłu. Zasady wyraźnie podkreślają, że ruchy do tyłu zwykłym pionkiem nie są dozwolone. Wyjątkiem jest damka, która może ruszać się do tyłu.

DAMKA - JAK JĄ ZDOBYĆ I JAK SIĘ PORUSZA?

To szczególny pionek, który ma dodatkowe możliwości wykonywania ruchów i każdy kto choć raz spróbował swoich sił w grze w warcaby, wie jak ważne jest zdobycie damki, a także jak damka może pomóc szybko wygrać. Ale żaden z pionków nie jest damką na początku gry.

Jak zdobyć damkę?

Zdobycie damki wymaga sporo wysiłku, ponieważ trzeba przejść pionkiem przez całą planszę, czyli dojść do linii przemiany po stronie przeciwnika i zatrzymać się na niej.

Jak porusza się damka?

W przeciwieństwie do zwykłych pionków damka może poruszać się zarówno do przodu, jak i do tyłu - w większości odmian warcabów po przekątnej, pod warunkiem, że na polach nie znajdują się twoje własne pionki ani że damka nie będzie zablokowana przez pionki przeciwnika (ustawione jeden za drugim). Damka może zakończyć ruch po przekątnej na dowolnym, nawet najbardziej odległym polu. Wyjątkiem są warcaby angielskie oraz amerykańskie checkers - damka może poruszać się tylko o jedno pole, do przodu albo do tyłu.

BICIE - CZY JEST OBOWIĄZKOWE I CZY MOŻNA BIĆ DO TYŁU?

Jak wykonać bicie w warcabach? Zazwyczaj uznaje się, że wszystkie pionki mogą bić zarówno do przodu, jak i do tyłu. Bicie oznacza, że pionek przeskakuje przez pionek przeciwnika i zatrzymuje się na pustym polu tuż za nim.

Można też zbić więcej niż jeden pionek w jednym ruchu (tzw. bicie wielokrotne), a nawet zmieniać kierunek bicia pod warunkiem, że pomiędzy pionkami przeciwnika jest jedno pole puste (tak, aby twój pionek mógł swobodnie przeskoczyć pomiędzy nimi).

Przymusowe bicie

Więcej wątpliwości budzi pytanie czy bicie w warcabach jest obowiązkowe? Powszechnie uznaje się, że bicie w warcabach jest przymusowe.

Które bicie wybrać?

Zgodnie z zasadami międzynarodowymi gracz powinien wykonać bicie w taki sposób, aby zbić maksymalną liczbę pionków - co oznacza, że:

- jeśli rozpoczynamy bicie, to należy je dokończyć - nie można zatrzymać się w połowie bicia;
- jeśli mamy do wyboru co najmniej dwa bicie, to trzeba zdecydować się na takie, w którym zbijemy większą liczbę pionków;
- jeśli na planszy pojawia się więcej możliwości zbitia takiej samej liczby pionków, to masz pełną swobodę - do ciebie należy decyzja które z nich wybierzesz.

W amerykańskich checkers albo warcabach angielskich możesz wybrać dowolne bicie, nie masz obowiązku zbijać największej możliwej liczby pionków.

KTO ZWYCIĘŻA?

Każdy z graczy dąży do zwycięstwa poprzez zbitie wszystkich pionków przeciwnika. Osiągnięcie celu skutecznie ułatwi zdobycie jak największej liczby damek i niepozwolenie na to samo przeciwnikowi.

Ale nie tylko zbitie wszystkich pionków przeciwnika daje zwycięstwo - jeżeli uda ci się zablokować jego pionki w taki sposób, że nie będzie mógł on wykonać żadnego ruchu, to także możesz sobie pogratulować. Wygrałeś!

JAK WYGRAĆ W WARCABY?

Wygrana po długiej walce z wymagającym przeciwnikiem daje dużo satysfakcji. Ale wymaga też sporo skupienia, umiejętności przewidywania kilku ruchów naprzód, planowania, a nierzadko i poświęcenia jednego albo nawet kilku pionków.

Najważniejsze jest zabicie pionków przeciwnika

Bardziej doświadczeni gracze wiedzą, że **konfrontacji nie da się uniknąć** - pionki muszą się na planszy spotkać, a do pierwszego "spotkania" pionków pośrodku planszy zazwyczaj dochodzi szybko. Sukces gracza zależy w dużym stopniu od tego czy będzie potrafił on tak ustawić swoje pionki, aby **zbić jak najwięcej pionków przeciwnika**. I nie jest wcale najważniejsze, żeby nie stracić żadnego własnego pionka - w końcu starcie wymaga ofiar. Ważne, aby konfrontacje prowadziły do zbiccia pionków przeciwnika.

Jak najlepiej ustawić pionki na planszy?

Początkujący fani warcabów ulegają często złudzeniu, że ustawienie pionków po bokach planszy jest bezpieczniejsze. I nie mają w tym przypadku racji. Pionek, który znajduje się przy krawędzi planszy kontroluje tylko jedno pole z przodu, a tymczasem pionki znajdujące się w środku planszy kontrolują dwa pola. **Jeśli zależy ci na ochronie pionków, to ustawiaj je jednak w środku planszy, a także zabezpieczaj z tyłu i z boków innymi swoimi pionkami**. Pamiętaj też, że pionki przy krawędziach łatwiej jest zablokować, a tym samym wyłączyć z gry. Samotny, zablokowany pionek gdzieś z boku planszy nie będzie przydatny i nie ułatwi ci zwycięstwa.

Nie warto też rozbijać pionków na grupy - gdy tworzą jeden zespół, to lepiej współpracują. Łatwiej jest im się wtedy wzajemnie chronić. Łatwiej też wciągnąć przeciwnika w pułapkę.

REMIS - KIEDY GRA W WARCABY JEST NIEROZSTRZYGNIĘTA?

W warcabach remis nie jest wyjątkiem. W 2007 r. Jonathan Schaeffer w najnowszej wersji swojego programu komputerowego udowodnił, że w warcabach angielskich rezultatem gry, w której gracz nie popełni żadnego błędu będzie zawsze remis.

Ludziom zdarza się popełniać błędy i dzięki temu każda rozgrywka jest emocjonująca, a wynik nie jest z góry wiadomy. **Czasami jednak zdarzają się sytuacje kiedy gra w warcaby kończy się remisem:**

- jeśli podczas kolejnych **25 ruchów (na planszy stupolowej)** albo podczas kolejnych **20 ruchów (na planszy 64-polowej)** dochodzi jedynie do przestawiania damek, a żaden z graczy nie wykonuje ruchu zwykłym pionkiem ani nie dochodzi do bicia;
- jeśli **ta sama pozycja/ustawienie** na planszy pojawiło się **po raz trzeci**.

Źródło

Łukasz Oktaba

<https://www.draughtsforandroid.com/pl/warcaby-podstawowe-zasady.html>